

Memo

Aan RTP Toeslagen,

Van

Datum 6 oktober 2005

Onderwerp **De hardheidsclausule**

Inleiding

Inmiddels heeft de hardheidsclausule bepaling van de Hsw en de Awir wat meer een vastere vorm aangenomen (het Verzamelbesluit Awir waarin het overgangsrecht van het bestaande HC beleid ten aanzien van de huurtoeslag is beschreven wordt vandaag verzonden ten behoeve van de Ministerraad van 14 oktober). Aanleiding om in dit memo de diverse vormen van hardheidsclausulebeleid te beschrijven en daarbij voorstellen te doen ten aanzien de klantbehandeling van hardheidsgevallen, de eisen die in dit kader aan het VIT worden gesteld en de systeemvereisten in verband met dit beleid. Voor al het beleid geldt dat het uitsluitend van toepassing is voor de huurtoeslag. Voor de kinderopvangtoeslag en de zorgtoeslag geldt geen hardheidsclausulebeleid.

In dit memo worden enkele beslispunten en acties opgenomen die n.m.m. moeten worden voorgelegd aan het regieteam.

Algemeen; ben het met je eens dat de voorstellen die je doet voor ATS noodzakelijk en zeer gewenst zijn maar vrees dat dat een ideale situatie is die door de huidige stand van zaken in de automatisering niet op korte termijn mogelijk is.

Diverse vormen van HC beleid

- 1. Buiten beschouwing laten persoon die langer dan een jaar op een ander adres verblijft dan waarop hij bij GBA is ingeschreven**

Dit HC beleid (dit was overigens geen HC beleid maar beleid op basis van art. 9 lid 2 Hsw, zo ook aangepast in art 55 Awir) is pas in de laatste conceptversie van het Verzamelbesluit Awir opgenomen. Er zijn geen acties voorzien om de doelgroep die al onder de huidige Huursubsidiewet met succes een beroep op de HC hebben gedaan op te sporen en actief te benaderen. (*Vraag aan HansR: of is deze groep meegenomen in de groep buiten beschouwing laten vanwege de verzorgingsbehoefte, zie hierna onder 2).*>> nee, dit is een geheel andere categorie

Er moet een verzoek worden gedaan. Dit verzoek is vormvrij. Ook als de klant (dit kan ook zijn de partner of de medebewoner) telefonisch of bij bezwaar aangeeft dat een huurder, partner of medebewoner om

deze reden buiten beschouwing moet blijven dient het verzoek in behandeling te worden genomen. Het verzoek moet worden ingediend voordat de toekenning van de huurtoeslag over het desbetreffende berekeningsjaar onherroepelijk is geworden. Dit betekent dat het verzoek kan worden gedaan binnen de wettelijke bezwaartermijn en gedurende de periode dat er een ontvankelijk bezwaar of beroep loopt kan er nog een verzoek worden gedaan.

Een verzoek kan ook in de voorschotfase worden gedaan. Indien nog niet aan het vereiste van een jaar is voldaan, wordt bij het berekenen van het voorschot rekening gehouden met het verzoek (de persoon die langer dan een jaar elders verblijft, blijft buiten beschouwing). Indien het jaar is verstreken vindt definitieve beoordeling van het verzoek plaats.

Het verzoek wordt geacht mede te zijn gedaan voor op het berekeningsjaar volgende berekeningsjaren. De klant hoeft dus maar eenmaal een verzoek te doen en de situatie moet worden aangetekend in ATS zodat niet bij iedere BVR confrontatie de post wordt uitgeworpen.

De beslissing op het verzoek kan worden meegenomen in de (definitieve) toekenningsbeschikking. Er hoeft geen afzonderlijke beschikking te worden opgemaakt. Waarschijnlijk gaat in deze situaties wel een begeleidende kantoorbrief met de ATS beschikking mee zoals ook in andere situaties waarbij de informatie niet allemaal op een ATS beschikking past.

Verzoeken die zien op andere situaties dan een verblijf in een verpleeghuis, een psychiatrische inrichting en een penitentiaire inrichting voorleggen aan RTP. Alsdan moet worden beoordeeld of sprake is van een bijzondere situatie als bedoeld in deze bepaling.

Acties

- In ATS een voorziening treffen dat deze verzoeken kunnen worden aangetekend en niet bij iedere BVR confrontatie worden uitgeworpen.
- ATS moet de mogelijkheid bieden om voor huur en zorg/kind een afwijkende huishoudsamenstelling toe te passen. Een partner die in dit kader buiten beschouwing blijft voor de huur, geldt voor de zorg/kind wel als partner.
- Bij automatisch continueren uitgaan van lopend verzoek (persoon waarvoor verzoek geldt buiten beschouwing laten).
- Bij risicobeheersing nagaan in welke vorm controle plaatsvindt (bij eerste verzoek, maar ook in volgende berekeningsjaren bij ambtshalve voortzetting van het verzoek).
- CAV teksten ontwikkelen voor de toekenningsbeschikking en bezien of CAV teksten voor de voorschotbeschikking moeten worden gemaakt (of kan worden volstaan met het buiten beschouwing laten van de persoon, zonder nadere toelichting op de voorschotbeschikking?).
- Bezien hoe wordt aangestuurd dat de CAV teksten op de beschikking verschijnen (worden deze getriggerd door ATS?). Ja, mogelijkheden voor ruimte zijn echter beperkt. Zie ook opmerkingen hiervoor over begeleidende kantoorbrief.

Als de aanvrager degene is die buitenbeschouwing moet worden gelaten zullen we ook een soort rolwisseling moeten doen waarbij de evt. partner aanvrager wordt.

N.B. Deze situaties moeten we ook onderscheiden van een **alleenstaande aanvrager die in detentie is**, daar herhalen we het VROM beleid dat na een jaar de toeslag stopt. We gaan niet langer een lege woning subsidiëren.

2. Buiten beschouwing laten partner of medebewoner indien sprake is van een verzorgingsbehoefte huurder, partner of medebewoner

Voor de doelgroep die al onder de huidige Huursubsidiewet met succes een beroep hebben gedaan op dit HC beleid geldt dat zij met de verzending van de initiële formulieren een afzonderlijke bijlage hebben ontvangen waarmee een verzoek om toepassing van dit beleid kan worden gedaan.

Voor nieuwe gevallen geldt ten aanzien van het verzoek en de beslissing daarop hetzelfde als voor het beleid zoals dat onder 1 is genoemd, met de volgende kanttekeningen.

Toetsing van de inkomensvoorwaarden (inkomen uit sparen en beleggen en gezamenlijk toetsingsinkomen) kan pas na afloop van het berekeningjaar worden gedaan. Dit betekent dat in de voorschotfase nimmer definitief op een dergelijk verzoek kan worden beslist. In de voorschotfase moet dus een inschatting worden gemaakt of vermoedelijk aan de voorwaarden wordt voldaan. Als dat het geval is zal het verzoek er toe leiden dat een persoon bij de berekening van het voorschot buiten beschouwing blijft. Na afloop van het berekeningsjaar vindt een definitieve toetsing plaats. Ook hier geldt dat de beslissing kan worden meegenomen op de (definitieve) toekenningsbeschikking.

Toetsing van de verzorgingsvoorwaarde hoeft niet jaarlijks te worden gedaan.

Acties

- In ATS een voorziening treffen dat deze verzoeken kunnen worden aangetekend en niet bij iedere BVR confrontatie worden uitgeworpen.
- ATS moet de mogelijkheid bieden om voor huur en zorg/kind een afwijkende huishoudsamenstelling toe te passen. Een partner die in dit kader buiten beschouwing blijft voor de huur, geldt voor de zorg/kind wel als partner.
- Bij automatisch continueren uitgaan van lopend verzoek (persoon waarvoor verzoek geldt buiten beschouwing laten).
- Bij risicobeheersing nagaan in welke vorm controle plaatsvindt (bij eerste verzoek, maar ook in volgende berekeningsjaren bij ambtshalve voortzetting van het verzoek). Bij VROM gold beleid dat CIZ verklaring 5 jaar geldig is en dus tussentijds op dezelfde verklaring kan worden teruggevallen.
- CAV teksten ontwikkelen voor de toekenningsbeschikking en bezien of CAV teksten voor de voorschotbeschikking moeten worden gemaakt (of kan worden volstaan met het buiten beschouwing laten van de persoon, zonder nadere toelichting op de voorschotbeschikking?).
- Bezien hoe wordt aangestuurd dat de CAV teksten op de beschikking verschijnen (worden deze getriggerd door ATS?).

- VIT moet in staat zijn om de hoogte van het inkomen uit sparen en beleggen aan te leveren. De vraag is of deze gegevens massaal worden opgevraagd, of alleen opgevraagd kunnen worden in geval zo'n verzoek is gedaan (wellicht is een inkijsfunctie in ABS voldoende).

In de initiële fase is voor de VROM groep besloten dat we geen bewijsstukken (CIZ-verklaring) gaan opvragen bij de klant omdat deze reeds bij VROM in bezit zijn. Wellicht voor de definitieve toekenning van die groep een inkijs in VROM-Doculink systeem regelen.

3 Buiten beschouwing laten van afkoopsommen ouderdoms- of nabestaandenpensioen

Het gaat hier om een incidentele inkomensbete. Vermoedelijk zal de klant het inkomen niet meenemen in zijn schatting van het toetsingsinkomen en doen zich dergelijke verzoeken in de voorschotbete niet (veel) voor. Als een dergelijk verzoek in de voorschotfase wordt gedaan dan moet bij de schatting van het inkomen deze bete buiten beschouwing blijven en het verzoek worden aangetekend in ATS zodat na afloop van het berekeningsjaar bij de definitieve toekenningsbeschikking niet automatisch wordt uitgegaan van het toetsingsinkomen zoals dat door VIT/Blauw wordt aangeleverd.

Ook hier geldt dat het verzoek vormvrij is, de indieningstermijn is gelijk aan andere HC-verzoeken, beslissen kan op (definitieve) toekenningsbeschikking. Het verzoek geldt slechts voor één jaar.

NB zit een drempelbedrag aan deze afkoopsommen.

Acties

- In ATS een voorziening treffen dat indien deze verzoeken in de voorschotfase worden gedaan, deze voor definitief beschikken worden uitgeworpen zodat het door VIT/Blauw aangeleverde toetsingsinkomen kan worden gecorrigeerd.

- ATS moet de mogelijkheid bieden om voor huur en zorg/kind een afwijkende toetsingsinkomen toe te passen. Een afkoopsom die in dit kader buiten beschouwing blijft voor de huur, geldt voor de zorg/kind wel als toetsingsinkomen.

- Bij automatisch continueren zijn geen nadere voorzieningen nodig. Het gaat om een incidentele inkomensbete die buiten beschouwing moet blijven.

- CAV teksten ontwikkelen voor de toekenningsbeschikking en bezien of CAV teksten voor de voorschotbeschikking moeten worden gemaakt (of kan worden volstaan met het buiten beschouwing laten van de inkomen, zonder nadere toelichting op de voorschotbeschikking?).

- Bezien hoe wordt aangestuurd dat de CAV teksten op de beschikking verschijnen (worden deze getriggerd door ATS?).

- VIT moet in staat zijn om de hoogte van dergelijke afkoopsommen aan te leveren. De vraag is of deze gegevens massaal worden opgevraagd, of alleen opgevraagd kunnen worden in geval zo'n verzoek is gedaan (wellicht is een inkijsfunctie in ABS/polis voldoende).

4 Buiten beschouwing laten van nabetalingen van inkomsten als bedoeld in afdeling 3.3 en 3.5 van de Wet inkomstenbelasting 2001

Zie hetgeen onder 3 is opgemerkt.

Extra actie:

- RTP moet bezien hoe de berekening zoals genoemd in artikel 2b, tweede lid, moet plaatsvinden. Is hiervoor beleid noodzakelijk? Moet er een berekeningstool worden ontworpen? Goed punt, hier ook goed bedenken hoe de overgang naar actueel inkomen (2006) op van invloed is, we slaan immers inkomensjaar 2005 volledig over in de overgang vanuit de VROM situatie.

5 Buiten beschouwing laten van afkoopsommen op grond van de Liquidatiewet ongevallenwetten

Zie hetgeen onder 3 is opgemerkt.

6 Buiten beschouwing laten van wezenuitkeringen die met toepassing van art. 49 van de Algemene nabestaandenwet aan een ander dan de wettelijke vertegenwoordiger van het kind betaalbaar zijn gesteld

Zie hetgeen onder 3 is opgemerkt met de volgende aanvulling.

Het gaat hier om inkomen dat meerdere jaren van toepassing kan zijn, en het verzoek loopt door naar volgende jaren. Dit maakt de volgende extra actie noodzakelijk.

- In ATS een voorziening treffen dat indien deze verzoeken worden gedaan (ook ingeval het verzoek betrekking heeft op een voorgaand jaar), deze voor definitief beschikken van het berekeningsjaar worden uitgeworpen zodat het door VIT/Blauw aangeleverde toetsingsinkomen kan worden gecorrigeerd.

7 Buiten beschouwing laten van verhogingen op grond van artikel 10 van de Wet arbeidsongeschiktheidsverzekering zelfstandigen, artikel 9 van de Wet arbeidsongeschiktheidsvoorziening jonggehandicapten of artikel 22 van de Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering

Zie hetgeen onder 6 is opgemerkt. Hier zit ook een drempelbedrag in dat jaarlijks wijzigt.

8 Buiten beschouwing laten van inkomen uit sparen in beleggen voor de vermogenstoets van de huurtoeslag: reguliere gevallen

Dit HC beleid wordt opgenomen in de Uitvoeringsregeling Awir. De concepttekst hiervan is in de bijlage opgenomen. Voor dit beleid geldt hetzelfde als ten aanzien van het HC-beleid op inkomen dat voor meerdere jaren van toepassing is.

Extra actie:

- Bezien vanuit klantbehandeling of in het eerste jaar klanten die huurtoeslag hebben aangevraagd en waarvan blijkt dat er sprake is van inkomen uit sparen en beleggen eerst contact vooraf plaatsvindt of dat de huurtoeslag zonder meer wordt afgewezen en de klant in bezwaar moet komen.

9 Buiten beschouwing laten van inkomen uit sparen in beleggen voor de vermogenstoets van de huurtoeslag: nieuwe gevallen

In artikel 47 van de Awir is de mogelijkheid opgenomen om in gevallen waarin de vermogenstoets zoals verwoord in art. 7, derde of vierde lid, Awir leidt tot een onbillijkheid van overwegende aard, Onze Minister in Overeenstemming met Onze Ministers wie het mede aangaat, bij ministeriële regeling een van de wet afwijkende maatregel te treffen.

Dit is de enige bepaling die een basis biedt voor nieuw HC-beleid. In alle andere gevallen kunnen HC-verzoeken met betrekking tot situaties die niet hiervóór onder punt 1 t/m 8 zijn genoemd, worden afgewezen.

Actie:

- RTP een proces laten ontwikkelen voor dergelijke HC verzoeken.

Algemene actie t.b.v. alle HC situaties:

- Communicatie (FAQ, toelichtingen en internetsite) actueel houden ten aanzien van nieuwe ontwikkelingen HC-beleid.

-O-

Bijlage: Relevante (Concept) teksten besluit en uitvoeringsregeling

Concepttekst van het Huursubsidiebesluit, MR versie van 6 Oktober 2005

Artikel 2

1. Op verzoek blijft voor de toepassing van de wet, de Algemene wet inkomensafhankelijke regelingen en de op die wetten berustende bepalingen voor zover het betreft het toekennen van een huurtoeslag, een huurder, diens partner of een medebewoner buiten beschouwing indien:

- a. hij langer dan een jaar op een ander adres verblijft dan het adres waarop hij in de gemeentelijke basisadministratie persoonsgegevens staat ingeschreven, en
- b. sprake is van een bijzondere omstandigheid.

2. Als een bijzondere omstandigheid als bedoeld in het eerste lid, onderdeel b, wordt in ieder geval aangemerkt een verblijf in:

- a. een verpleeghuis;
- b. een psychiatrische inrichting;
- c. een penitentiaire inrichting.

Artikel 2a

1. Op verzoek blijft voor de toepassing van de wet, de Algemene wet inkomensafhankelijke regelingen en de op die wetten berustende bepalingen voor zover het betreft het toekennen van een huurtoeslag, een partner of medebewoner buiten beschouwing indien sprake is van een verzorgingsbehoefte bij de huurder, diens partner of een medebewoner.
2. Het eerste lid geldt uitsluitend ten aanzien van de partner of medebewoner die met het oog op de verzorgingsbehoefte van de huurder of van hemzelf op hetzelfde woonadres als de huurder staat ingeschreven in de gemeentelijke basisadministratie persoonsgegevens en is van toepassing indien:
 - a. de verzorgingsbehoefte blijkt uit een verklaring van een indicatieorgaan als bedoeld in artikel 9a van de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten;
 - b. het voordeel uit sparen en beleggen als bedoeld in artikel 5.2 van de Wet inkomstenbelasting 2001 over het berekeningsjaar van de in het eerste lid bedoelde persoon, niet meer bedraagt dan € 3498 en
 - c. het gezamenlijke toetsingsinkomen van de huurder, diens partner en de medebewoners, met inbegrip van de in het eerste lid bedoelde persoon, niet meer bedraagt dan € 38.375.
3. Voor de toepassing van het eerste lid wordt geen rekening gehouden met de verzorgingsbehoefte van een minderjarige eerstegraads bloed- of aanverwant in de neergaande lijn.
4. Artikel 27, vierde lid, van de wet is van overeenkomstige toepassing op het in het tweede lid, onderdelen b en c, vermelde bedragen, waarbij ten aanzien van het in het tweede lid, onderdeel c, vermelde bedrag het resultaat naar boven wordt afgerond op een veelvoud van € 25.

Artikel 2b

1. Op verzoek blijven bij de toepassing van artikel 7, eerste en tweede lid, van de Algemene wet inkomensafhankelijke regelingen de navolgende bestanddelen van het toetsingsinkomen buiten beschouwing:
 - a. afkoopsommen van ouderdoms- of nabestaandenpensioen die in het berekeningsjaar niet meer bedragen dan het bedrag dat is opgenomen in artikel 32, vijfde lid, van de Pensioen- en spaarfondsenwet;
 - b. nabetalingen van inkomsten als bedoeld in afdeling 3.3 en 3.5 van de Wet inkomstenbelasting 2001;
 - c. wezenuitkeringen die met toepassing van artikel 49 van de Algemene nabestaandenwet aan een ander dan de wettelijke vertegenwoordiger van het kind betaalbaar zijn gesteld;
 - d. afkoopsommen op grond van de Liquidatiewet ongevallenwetten;
 - e. verhogingen op grond van artikel 10 van de Wet arbeidsongeschiktheidsverzekering zelfstandigen, artikel 9 van de Wet arbeidsongeschiktheidsvoorziening jonggehandicapten of artikel 22 van de Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering voorzover het bedrag van de verhoging niet hoger is dan het in artikel 6.24, tweede lid, onderdeel a, van de Wet inkomstenbelasting 2001 genoemde drempelbedrag voor buitengewone uitgaven.

2. Indien sprake is van een nabetaling die over de berekeningsjaren waarop deze nabetaling betrekking heeft gemiddeld meer dan € 2300 per jaar bedraagt, vindt het eerste lid, onderdeel b, uitsluitend toepassing indien het verlies aan huurtoeslag ten gevolge van de nabetaling groter zou zijn dan het verschil tussen het totale bedrag aan huurtoeslag dat is genoten over de berekeningsjaren waarop de nabetaling betrekking heeft en het totale bedrag aan huurtoeslag dat zou zijn genoten over diezelfde periode indien de betrokken inkomsten niet als nabetaling zouden zijn uitbetaald.
3. Indien de belanghebbende gedurende het gehele berekeningsjaar een partner heeft, wordt het in het eerste lid, onderdeel e, bedoelde drempelbedrag voor buitengewone uitgaven verdubbeld.

Artikel 2c

1. Een verzoek als bedoeld in de artikelen 2, eerste lid, 2a, eerste lid, en 2b, eerste lid, kan worden gedaan tot het tijdstip dat de toekenning van de huurtoeslag over het desbetreffende berekeningsjaar onherroepelijk is geworden.
2. Een verzoek als bedoeld in de artikelen 2, eerste lid, 2a, eerste lid, en 2b, eerste lid, onderdelen c en e, wordt geacht mede te zijn gedaan voor op het berekeningsjaar volgende berekeningsjaren.

Concepttekst Uitvoeringsregeling Awir (versie 8 september 2005)

Artikel 8 Hardheidsclausule

1. Artikel 7, derde en vierde lid, van de wet blijft voor zover het betreft het toekennen van een huurtoeslag op verzoek van de belanghebbende buiten toepassing ten aanzien van degene bij wie over het berekeningsjaar geen voordeel uit sparen en beleggen in aanmerking zou worden genomen indien de rendementsgrondslag als bedoeld in artikel 5.3 van de Wet inkomstenbelasting 2001 zou worden verminderd met:

a. bezittingen die zijn opgekomen:

1°. van de zijde van een pleegkind;

2 ° van de zijde van een minderjarig kind en waarover zowel de belanghebbende, diens partner, een eventuele medebewoner als het kind niet kan beschikken;

b. een bedrag ter grootte van de navolgende eenmalige uitkeringen die in het berekeningsjaar of in enig eerder jaar zijn ontvangen:

1°. immateriële schadevergoedingen;

2°. schadevergoedingen die door de overheid, het Nederlandse Rode Kruis, of fabrikanten van farmaceutische producten zijn betaald aan hemofiliepatiënten die met het AIDS-virus zijn besmet;

3°. vergoedingen ingevolge de Regeling tegemoetkoming asbestslachtoffers (Stcrt 2000, 16), die zijn uitgekeerd aan de slachtoffers zelf;

4°. uitkeringen van de Stichting Maror-gelden Overheid, opgericht op 1 december 2000, gevestigd te Amsterdam;

5°. uitkeringen van de Stichting Het Gebaar, opgericht op 19 november 2001, gevestigd te Den Haag;

6°. uitkeringen van de Stichting Rechtsherstel Sinti en Roma, opgericht op 3 november 2000, gevestigd te Tilburg;

7°. uitkeringen van de Stichting Joods Humanitair Fonds, opgericht op 31 januari 2002, gevestigd te 's-Gravenhage;

8°. uitkeringen van de Stichting Individuele Maror Gelden, opgericht op 1 december 2000, gevestigd te Amsterdam;

9°. uitkeringen van de Stichting Individuele Verzekeringsaanpakken Sjoa, opgericht op 22 november 1999, gevestigd te 's-Gravenhage;

10°. uitkeringen van de Stichting Individuele Bankaanpakken Sjoa, opgericht op 11 maart 2002, gevestigd te 's-Gravenhage;

11°. uitkeringen van de Stichting Individuele Effectenaanpakken Sjoa, opgericht op 22 november 1999, gevestigd te 's-Gravenhage.

2. Het eerste lid, onderdeel b, onder 4° tot en met 11°, is eveneens van toepassing ingeval de genoemde uitkeringen zijn verstrekt aan nabestaanden van de gerechtigden.

3. Het in het eerste lid bedoelde verzoek kan worden gedaan tot het tijdstip dat de huurtoeslag over het desbetreffende berekeningsjaar onherroepelijk is geworden.¹

¹ Moet jaarlijks een verzoek worden gedaan of continueren we? Aandachtspunt Project Toeslagen.